

Bø kyrkjeblad

Utgåve 18 - Mars 2025

Bø kyrkje 150 år
Jubileumsgudsteneste
søndag 25. mai !

Tilsette i Bø kyrkjelyd

Kyrkjeverje

**Angelika
Faber Karsrud**

410 28 633

angelika.karsrud@mtkyrkje.no

Kontorfullmektig

**Dagne
Mo**

404 31 829

dagne.mo@mtkyrkje.no

Sokneprest:

**Axel J.
Bugge**

454 77 020

axel.bugge@mtkyrkje.no

Kapellan

**Per Inge
Bergem Håland**

917 89 097

peringe.haland@mtkyrkje.no

Sekretær

**Signe Vreim
Østtveit**

971 82 146

signe.osttveit@mtkyrkje.no

Korleiar:

**Grete
Hasselgård Sele**

915 56 348

grete.sele@mtkyrkje.no

Kyrkjetenar/
kyrkjegardsarbeidar:

**Håkon
Holtar**

906 16 806

Kyrkjetenar/
kyrkjegardsarbeidar

**Per Johan
Nordvik**

913 89 533

Organist

**Gudrun
Klakegg**

971 42 510

gudrun.klakegg@mtkyrkje.no

Takk til KIWI i Bø som gir
oss gratis posar til utdeling av
Kyrkjebladet!

Bø kyrkje 150 år

Det er 150 år sidan Bø kyrkje blei bygd og vigs-
la til kyrkjehus for den veksende befolkninga
i Bø. Gamlekyrkja i Bø var for lita og ei ny
kyrkje vart bygd for å romme fleire menneske.
Kven eig kyrkja? Det er folket i Bø som eig
kyrkja, og det er dei som kjem til kyrkja som
har nytte av ho.

«Kyrkja ho er eit gamalt hus, stend om enn
tårna mun falle» skreiv salmediktaren Grundt-
vig. I salmen finn vi ei viktig påminning: Gud
bur ikkje i eit hus som vi kan byggje med våre
hender, men Gud bur i den sjela som barnleg
trur. Det er vi som er Guds hus og kyrkje, vi er
levande steinar som tek imot Guds nåde. Det
er dette levande fellesskapet av born, unge og
eldre som er kyrkja. Når klokkene ringjer og
kallar oss til kyrkja, kjem vi for å høyre ordet
om tru og Kristi kross og om kjærleikens gåte.
Vi deltek i salmesong med orgeltonar og høyr-
rer barn og unge som syng med stort frimod.
Framme i koret står døypefonten som minner
oss om Guds nåde og alteret om nattverdens
gåve. Kvar gong vi kjem til kyrkja får vi høyre
om Jesus Kristus som er Guds son og vår frel-
sar. Kyrkja ligg der høgt og fritt på Bøhaugen,
som eit lys. Jesus seier «De er lyset i verda» og
«Slik skal lyset dykkar lysa for folk, så dei kan
sjå dei gode gjerningane dykkar og prisa Far
dykkar i himmelen!» Matt 5,14 og 16.

1 Kyrkja ho er eit gamalt hus,
stend om enn tårna* mun falla.
Tårn etter tårn dei sokk i grus,
endå kan klokkene kalla,
kalla på gamal og på ung,
mest då på sjela trøytt og tung,
sjuk for den evige kvila.

2 Herren, vår Gud, i hus ei bur
som dei kan byggja med hender,
men til den sjel som barnleg trur,
han i si miskunn seg vender. Underfullt hus,
eit tempelkor,
bygde han seg i oss av jord,
reiste av gruset i nåde.

3 Me er Guds hus og kyrkje her,
bygde av levande steinar,
som under kross med ærleg gjerd
trua og dåpen sameinar.
Var me kje fleir enn to på jord,
ville han bu med livsens ord
hjá oss med heile sin nåde.

4 Samlast me kan då med vår drott
endå i lågaste hytte,
finna med Peter der er godt,
ei mot all verda me bytte!
Ande og liv i kvar ei stund
er oss Guds ord av Jesu munn,
ordet som helgar oss huset.

5 Men våre hus med kyrkjenamn,
bygde til Frelsaens ære,
der han dei små tok tidt i famn,
er oss som heimen så kjære.
Herlege ord i dei er sagt,
der han med oss har gjort si pakt,
han som oss himmelen unner.

6 Fonten om dåpen minner oss,
altret om nattverdens gåve,
ordet om tru og Kristi kross
og om det liv han har lova,
huset om han som allting rår,
Herren, i dag alt som i går,
evig Guds Son og vår Frelsar!

7 Gjeve då Gud, der me skal bu,
alltid når klokkene lokkar,
folket i samlynd kristentru
glade i kyrkja seg flokkar.
«Verda vel ei, men de meg ser;
alt som eg seier, sjå, det skjer!
Fred vere over dykk alle!»

**tårna viser til borger og slott, symbol
for den verdslege makta*

Axel J. Bugge, sokneprest

Foto: Signe Vreim Østveit

Vårhilsen fra kirkevergen

Det går mot lysere tider. Mens de siste brikkene i regnskap og årsberetning er med på å avrunde et travelt og innholdsrikt år 2024 rettes blikket fremover. Lysten til å skape bobler frem og det står flere prosjekter på blokka i 2025.

Som en av de første kirkene i Telemark har Sauherad kirke fått tildeling fra kirkebevaringsfondet til overordnet forprosjekt. Sauherad kirke har nylig fått rettet opp sakristiet og fått ny trapp. Det gjenstår brannsikring, rehabilitering av kalkveggene og takarbeider. Nå gjelder det å knytte til seg fagkompetanse og lære mer om hvordan vi kan sikre våre kirker for kommende generasjoner. Med etablering av kirkebevaringsfondet finnes det et vindu frem til kirkejubileet 2030 hvor middelalderkirkene i stein prioriteres. Det gjelder i alt 159 kirker i Norge hvorav tre alene befinner seg i Midt-Telemark. Vi forvalter umistelige kulturminner av stor betydning, ikke bare for oss her lokalt, men i nasjonal og internasjonal sammenheng. En del av midlene er satt av til formidling og tanken er å opparbeide en kunnskapsbase om kirkene, finne særtrekkene og de gode historiene og

sy dette sammen til vår fortelling. En fortelling om et rikt kulturlandskap med kirkeskatter som perler på en snor. På Bøhaugen skal det bli kommunens første navnete minnelund. I de nærmeste dagene blir søknaden om etablering sendt til statsforvalteren og vi håper på å komme i mål i løp av sommeren. Vi ser også frem til ombygging av Thomaskapellet til sambruk kyrkjelydshus og livssynsåpent seremonirom. Der har vi en ny finansieringsplan på plass, hvor Midt-Telemark kommune allerede har bevilget fire millioner kroner i investeringsbudsjettet og kirken bidrar med en million. Videre har vi søkt anleggsregisteret gjennom kommunen om ytterlige to millioner kroner. Hvis vi er heldige og får tilslag i søknaden ruller vi i gang mot slutten av året. Fest på Bøhaugen blir det i alle fall i mai. Da er det 150 års-jubileum for Bø nye kyrkje med jubileumsgudstjeneste, ungdomsmesse, barnekorkonsert og boklansering. Tilblivelsen av kyrkja i lokal- og rikspolitisk kontekst skrevet av Nils Ivar Agøy bli spennende lesing for alle og enhver Midt-Telemarking!

Angelika Karsrud

Foto og tekst: Axel Bugge

Prester i Bø kyrkje frå 1875-2025

Det har vært mange prester i Bø kyrkje på disse 150 årene. Før hang bildene av prestene i våpenhuset. Men siden vi trengte plass til skap i våpenhuset så ble bildene tatt ned og lagt vekk. Nå henger de samlet i prestesakristiet der alle er velkomne innom for å se bildene.

Takk til våre kirketjenere Håkon Holtar, Per Johan Nordvik og Falke Solberg som har hengt opp bildene.

Sprek dame!

Foto og tekst: Axel Bugge

Lenge før det ble vanlig at jenter hoppet på ski i VM, så hoppet Åste Tørå fra Bø i Granåsen hoppbakke, 69 meter!

Det var vinteren 1958 at Åste hoppet på ski i Granåsen hoppbakke i Trondheim. Hun jobbet på Nidar, mens mannen hennes studerte i Trondheim.

Når hun hadde fritid, så satte hun utfor Granåsen skibakke og fløy nedover bakken og landet 69 meter etter hoppkanten. Bakken var annerledes enn den er i dag med skog ved siden av, sier Åste beskjedent.- Tøff dame fra Bø som ikke var redd for høyder og fart. Da var hun 29 år – nå er hun 96 år og kjører bil og er ofte med på møter på Bø bedehus og i Bø kyrkje.

Bø kyrkje 150 års jubileum

150

Søndag 11. mai kl 16.00, Bø kyrkje
«Sommerdrømmen» -ein familiekonserert.
Medverkande: Alle barnekora i Bø kyrkje og eit lite orkester. Open for alle.

Fredag 23. mai kl 18.00, Bø kyrkje
Ungdomsgudsteneste ved "Sett-ungdom".
Kapellan Per Inge Bergem Håland.
Ungdomskveld på Bø bedehus.

Laurdag 24. mai kl. 11-12.30, Bø kyrkje
Folkemusikk liturgiøving for søndagens jubileumsmesse. Velkommen den som vill!

Laurdag 24. mai kl. 13.00, Bø bok og papir
Bokutgiving -jubileumsboka om Bø kyrkje.
Medverkande: Forfattar Nils Ivar Agøy.

Laurdag 24. mai kl. 19.00 -21.00
Opent hus på Bø prestegard. Enkel servering. «Glimt og tilbakeblikk på kyrkjas plass i lokalsamfunnet» ved Asgeir Sele

Søndag 25. mai kl. 11 .00
Jubileumsmesse Bø kyrkje 150 år.
Medverkande: Preike ved Prost Asgeir Sele. Liturg: Sokneprest Axel Bugge, kapellan Per Inge Bergem Håland, prestar og diakon. Ordførar Siri Blichfeldt Dyrland. Tidlegare tilsette. Hardingfele: Sunniva Langås-Røiland, bratsj: Angelika Faber Karsrud, cello: Helene Waage, bass: Jon Rørmark, dirigent: Grete H. Sele og organist: Gudrun Klakegg. Bø kyrkjekor.
Dersom veret er fint, blir kyrkjekaffien ute på Bøhaugen.

Bok om Bø kirkes 150-årsjubileum

Bø (nye) kirke ble innviet 3. juni 1875, så den fyller 150 år i år. I den anledning bad soknerådet meg (som er historiker) skrive om kirkas historie, og det syntes jeg ikke jeg kunne si nei til. Det siste drøye året har jeg dermed, innimellom andre oppgaver, arbeidet med dette kirkejubileums-prosjektet. Det kommer til å munne ut i ei illustrert bok på kanskje 100 sider eller så, som skal være ferdig til feiringen av jubileet mot slutten av mai.

Arbeidet har ført med seg mange timer på arkiver, på Kongsberg, i Kristiansand, i Oslo og i Bø (og en del frustrasjon over slurvete, stundom nærmest uleselig, gotisk håndskrift). Men det har avdekket en historie som var både mye mer innfløkt, og også mer spennende enn jeg hadde trodd på forhånd, og med en del uventede detaljer. Det var for eksempel få menigheter som insisterte så hardt på at de ikke hadde råd til å skaffe mer plass i kirka si at de ble trukket for retten av myndighetene, og det hørte tross alt til sjeldenhetene at byggmestre stakk av etter halvgjort arbeid – men dette er tross alt to ting som de svært interesserte visste om fra før av. I kildene dukket det også opp en god del ting som ikke har vært kjent tidligere.

Når Bø kirke troner der oppe på haugen, er det resultatet av en nokså floket

prosess som i 1875 hadde vart nesten et kvart århundre. Boka vil handle mye om hvorfor og hvordan den «nye» kirka ble til, men selvsagt også om hvordan det er gått med den senere. Det blir ei bok om samspillet mellom bygda og kirka.

Nils Ivar Agøy

Fasteaksjonen 2025

*Konfirmantar i Bø samlar inn pengar til Kirkens Nødhjelp.
Ta godt imot dei tysdag 8. april frå kl. 18.00 – 20.00!*

Foto og tekst: Per Inge Håland

Fasteaksjonen er ein tradisjon som strekkjer seg langt tilbake i tid. For over 50 år sidan bestemte kyrkje-lydane i Noreg seg for å ha ein årleg innsamlingsaksjon til Kirkens Nødhjelps arbeid. Kirkens Nødhjelps fasteaksjon er i dag den nest største bøsseaksjonen i Noreg, etter TV-aksjonen. Aksjonen er lagd i ei tid av kyrkjeåret som heiter fastetida. To veker før påske går rundt 40 000 frivillige bøsseberarar frå 1200 norske kyrkjelydar dør til dør over heile landet og samlar inn pengar til Kirkens Nødhjelps arbeid.

Kirkens Nødhjelp er ein humanitær organisasjon som jobbar for å redusere nød og lidning over heile verda. Organisasjonen er til stades i meir enn 30 land, og arbeider både med akutt nødhjelp, utviklingsprosjekt og menneskerettsarbeid. Gjennom sitt globale engasjement skaper dei varige endringar for menneske i krise og trengsle.

Nødhjelp og utvikling rundt om i verda

Ukraina

Etter den russiske invasjonen i 2022 har Kirkens Nødhjelp intensivert sitt arbeid i Ukraina, og gir livsviktig støtte

til dei som er ramma av krigen. Organisasjonen leverer nødhjelp som mat, medisinsk utstyr, varme klede og husly. Dei bistår også med psykologisk støtte og hjelp til internt fordrivne personar. Gjennom samarbeid med lokale aktørar, arbeider dei for å nå ut til dei som er hardest råka av konflikten.

Den demokratiske republikken Kongo (DR Kongo)

I DR Kongo er Kirkens Nødhjelp involvert i både akutt nødhjelp og langsiktig utviklingsarbeid. Landet er prega av langvarige væpna konflikter, og organisasjonen arbeider for å gi mat, helsetenester og støtte til dei som har blitt fordrivet frå sine heimar. Dei jobbar også med utdanning og helse, og støttar folk som har overlevd seksuell vald og menneskehandel. Arbeidet er fokusert på å gje dei mest utsette menneska, som kvinner og barn, ei betre framtid.

Guatemala

I Guatemala er Kirkens Nødhjelp med på å støtte lokalsamfunn i kampen mot fattigdom og sosial ulikskap. Dei er spesielt engasjerte i arbeidet for rettane til urfolk, og hjelper til med tilgang til utdanning og helsetenester. Organisasjonen støttar også med

utviklingsprosjekt som bidrar til auka matproduksjon og betre levekår for dei som bur i landlege og marginaliserte område.

Pakistan

I Pakistan har Kirkens Nødhjelp støtta menneske i både naturkatastrofar og langsiktig utviklingsarbeid. Etter dei enorme flaumene som ramma landet i 2022, har organisasjonen bidratt med nødhjelp som mat, reint vatn, tak over hovudet og medisinsk hjelp til dei som mista alt. I tillegg har dei jobba med tiltak for å styrke motstanden mot framtidige katastrofar, som vasshandtering og jordbruksutvikling for å sikre mattryggleik.

Fokus på menneskerettar og rettferd

Kirkens Nødhjelp jobbar også for å fremje menneskerettar og rettferd, og står opp for dei mest utsette. Dei kjempar for likestilling, rettferdig fordeling av ressursar og beskyttelse av barn og kvinner i kriseområde.

Bli ein del av løysinga

Frå venstre: Emil Nåvik Møland, Imre Kasin Nilsen, Simen Hørte Myhren, Noah Sonstebo Sandnes

Som kyrkjelyd kan vi bidra til Kirkens Nødhjelps viktige arbeid gjennom økonomisk støtte, bønn og engasjement. Takk vere gaver og solidaritet frå folk som deg, kan Kirkens Nødhjelp fortsette sitt arbeid med å hjelpe menneske i nød og skape ei betre og meir rettferdig verd.

Akkurat no gjer 46 konfirmantar seg klare til å gjere ein forskjell, til å spreie håp i ei verd sterkt prega av nød og lidning. Ta godt imot dei!

GI VANN TIL DEM SOM TRENGER DET MEST

Nesten 800 millioner mennesker lever uten tilgang til rent vann i dag, på grunn av tørke, flom, jordskjelv eller krig.

Støtt Kirkens Nødhjelps fasteaksjon og gi vann til dem som trenger det mest!

VIPPS til 2426

KIRKENS NØDHJELP
act alliance

Kristne i Palestina

Tekst og foto: Berit Hagen Agøy

«Er det noen kristne igjen her om 20 år?» Spørsmålet kom fra en palestinsk prest og var stilt til oss fra søsterkirker under et besøk i Jerusalem nylig. Hvis ikke vi nå støtter våre palestinske trossøsken, kan byen hvor kirken ble grunnlagt for 2000 år siden, bli tømt for lokalt kristent nærvær.

Den norske kirke har en nær relasjon til Den lutherske kirken i Jordan og det hellige land gjennom en nasjonal samarbeidsavtale og ved at Nidaros og Borg bispedømmer og om lag 20 menigheter har vennskapsavtaler. Kirkens Nødhjelp samarbeider også med denne kirken. Gjennom årlige og gjensidige besøk er det knyttet mange og sterke bånd mellom kristne i Norge og kristne palestinere.

I den ekstreme og usikre situasjonen nå, er det viktigere enn noen gang å be for og vise solidaritet med alle befolkningsgrupper i Israel og Palestina. Som kirkefolk kjenner vi et særlig ansvar for våre kristne trossøsken.

Kristent vitnesbyrd og nærvær

Den lutherske kirken har under 3000 medlemmer, de aller fleste palestinere, fordelt på seks menigheter i Øst-Jerusalem, Betlehemsområdet og Ramallah på Vestbredden og Amman i Jordan. Guds-tjenestefeiring, trosopplæring og diakoni er kristne vitnesbyrd i en region hvor kristne utgjør en ørliten del av befolkningen (1 - 2 %).

Kirken driver en barnehage og fem skoler hvor 80 % av elevene er muslimer. Dette er noe av det viktigste kirken gjør for å gi barn og unge framtidshåp. På de lutherske skolene går gutter og jenter i samme klasse, og barna læres opp til å respektere alle, uavhengig av tro. Ved bredden av Jordan, på jordansk side hvor Jesus etter tradisjonen ble døpt, driver kirken et pilegrimssenter knyttet til en nydelig kirke utsmykket av Håkon Gullvåg. Hit kommer grupper med pilegrimer, bl.a. fra Norge.

I Midtøsten er det vanlig at familiesaker som ekteskap, skilsmisse, arv og barnefordeling håndteres av religiøse familieretter. Det er for eksempel ikke mulig å inngå et sekulært ekteskap i Israel eller Palestina. Best kjent er de muslimske sharia-domstolene, men det finnes også jødiske og kristne familieretter. Den lutherske kirken opprettet sin egen familierett for noen år siden, og ble den første familieretten i Midtøsten som la full likestilling mellom kvinner og menn til grunn. Senere har andre kirker fulgt etter. Slik er kirkene med på å bedre kvinners kår og fremme rettferdighet. Den første palestinske kvinnelige presten var, ikke overraskende, en lutheraner.

Kirken er med god grunn stolt av sitt speiderarbeid, som samler mange ungdommer, både kristne og muslimer. Speidernes sekkepipekorps som marsjerer gjennom gamlebyen i Jerusalem ved

Lutherske speidere i gamlebyen i Jerusalem

spesielle anledninger er et velkomment syn og møtes med heiarop.

At en kirke med under 3000 medlemmer, som lever under ekstremt vanskelige forhold, er i stand til å drive et så omfattende arbeid, er utrolig imponerende. Dette hadde neppe vært mulig uten samarbeid og økonomisk støtte fra partnerkirker, som Den norske kirke.

Kristne under press

Det er grunn til dyp bekymring for at det kristne nærværet i Øst-Jerusalem skal forsvinne helt. De kristne opplever nå å bli presset ut av byen for å gi rom for jødisk ekspansjon. Nå er det bare noen få tusen kristne palestinere igjen i Jerusalem. Man opplever nå begrenset tilgang til de hellige stedene, angrep på kirkelige eiendommer og manglende mulighet for boliger og jobber. Samtidig splittes familier som ikke får bo sammen på grunn av ulike ID-papirer. Alt dette bidrar til at kristne palestinere i økende grad velger å flytte ut av byen, enten til Vestbredden eller utlandet. Det er en enorm tragedie

Biskop Ibrahim Azar og Sally Azar, den første kvinnelige palestinske presten

om de kristne forsvinner fra gamlebyen i Jerusalem, hvor de har holdt til siden Jesu tid.

Det er en stor sorg for foreldre og fellesskapet når kristne ungdommer velger å flytte også fra Vestbredden. De unge har mistet håpet om en framtid med jobbutsikter og rimelige levekår. Dagliglivet blir for krevende under okkupasjonen med stadig flere ekstreme settlere som trakassere den palestinske lokalbefolkningen. Folk har heller ingen tillit til de palestinske myndighetene, det er vanskelig å se for seg noen framtid.

Terroren og krigens følger

Forholdene forverret seg dramatisk etter 7. oktober 2023. På Vestbredden har Gaza-krigen forsterket okkupasjonens skadevirkninger. I fjor forlot over 350 kristne, mange barnefamilier, sine hjem i Betlehem og omegn. Mange var medlemmer av den lutherske kirken. Hvis de kristne fortsetter å forlate området, står kirkens framtid også på Vestbredden i fare. Vår søsterkirke lever med smerten fra

krigen på Gaza hver dag, noen har mistet venner og slektninger. Mange kristne lever av turistnæringen i Betlehem. Nå er butikkene tomme, lønninger forsvinner, og folk er i ferd med å miste motet. De som pendler til Israel på jobb, har vært stengt ute fra arbeidet siden 7. oktober og har ingen inntekt. Den lutherske kirken deler nå ut matpakker for å avverge den verste nøden på Vestbredden. Selv om foreldrene ikke lenger kan betale skolepenger, holder kirken sine skoler åpne, så ingen barn skal miste muligheten for skolegang. Dette betyr at kirkens underskudd øker.

På Gaza ligger kirker og kristne institusjoner i ruiner. Også kirker, klostre og et kristent sykehus er bombet. Et 2000 år gammelt kristent nærvær står i fare for å forsvinne. Uerstattelige kristne kultur-skatter er ødelagt. Det er bare om lag 700 kristne igjen på Gaza, og rykter sier at de vil emigrere når muligheten byr seg. Det kristne nærværet på Gaza kan snart være historie.

Solidaritet og støtte

Nå må vi stå sammen med de kristne palestinerne som blir værende i sitt hjemland og som ivaretar det kristne nærværet og vitnesbyrdet. Under ekstremt vanskelige forhold samles de til gudstjenester, de feirer dåp og nattverd og tilbyr fellesskap og omsorg. Sammen med dem må vi fastholde det kristne håpet om fred og rettferdighet.

Som kirke har vi et særlig ansvar for å støtte våre kristne brødre og søstre som befinner seg i en ekstremt vanskelig situ-

Preses Olav Fykse Tveit feirer nattverd i den lutherske kirken på Oljeberget. Solidaritetsbesøk i 2024.

asjon. Vår lutherske søsterkirke i Jordan og Det hellige land ber om hjelp i denne vanskelige situasjonen.

I Kirkerådets Ressursbank (ressursbanken.no) kan man lese mer om situasjonen for kristne palestinere. Søk på «Palestina». Her finnes mer stoff om Den norske kirkes arbeid i Israel og Palestina, også forslag til forbønner og informasjon om hvordan man enkelt kan støtte vår søsterkirke økonomisk.

Berit Hagen Agøy, ba777@kirken.no
 Hun kjenner godt til Den lutherske kirken i Jordan og Det hellige land, gjennom 15 års samarbeid og mer enn 20 besøk til Israel og Palestina, i forbindelse med sitt arbeid i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke.

Eit gammalt hus

Femteklassingane på Kirkevoll skole stod framme i koret og song salmen «Kirken den er et gammelt hus» da kyrkja i Våle feira 800-årsjubileum i 1994. Eg var ein av dei. Biskopen var der, og vi song «Tårne full mange sank i grus, klokker enn kime og kalle.» Eg skjønnte ikkje alt, men kunne songen utanåt. Trur ikkje det var for å imponere biskopen, eg likte berre godt å lære på rams, anten det var ved å bla i cd-cover eller spole fram og tilbake kassetbandet eg hadde tatt opp på frå radio. Å bla i cd-cover og føre radiosending over på kassetband er aktivitetar som har gått ut på dato. Men mellomderkyrkja i Våle står framleis. Som Bø gamle kyrkje også står der og er skikkeleg gamal. Og det er noko med dei.

*Av og til
 må noe vare lenge,
 elles mister vi vel vettet snart,
 så fort som allting snurrer rundt med oss.
 Store trær er fint
 og riktig gamle hus er fint,
 men enda bedre –
 fjell.
 Som ikkje flytter seg en tomme
 om hele verden enn forandres
 (og det må den snart),
 så står de der
 og står og står
 så du har noe å legge pannen inntil,
 og kjøle deg
 og holde i noe fast.*

Dette er ord frå diktet «Mere fjell» av Rolf Jacobsen, eit dikt eg set pris på og som eg har hengt opp ved kontorpulten min. Korkje nye eller gamle kyrkja i Bø kan måle seg mot tidslina til fjella, sjølv om dei har fått nokre år på seg. Men det kyrkja kan stille opp med mot ruvande tidstempel

med skuringsstriper frå førre istid er at dei er eit rom og ein samlingstad. Eit rom som har husa glede og sorg gjennom tidene. Eit slikt rom har ein aura av tidlegare liv og det som har vore ved seg. I kyrkjer og i gamle hus blir eg minna om vilkåra som rammar oss inn og gjer oss menneske små og skjøre.

Tilbake i Våle kyrkje: Eg hugsar eg ofte kjeda meg. Lengst inntil veggen sat eg og teikna meg framover i linene i den ru overflata til murveggen. Som om det var ein labyrint. Barnehanda mi i møte med 800 år. Huden på peikefingeren blei sår og raud, og eg kunne kjenne det dunka der inne.

Historia er ei kappe. Historisk tilknytning skapar band til livet sjølv med inngang og utgang og ikkje som det levde livet her og no med avgrensing, men som ein storleik ein er omslutta av og deler med andre på tvers av tid og rom. Det livet eg kjem nære i kyrkjerommet, eller på vandring på ein gravlund – anten eg kjenner namna på støttene eller ikkje. Det livet som kapslar inn glede og sorg og som kyrkja også forvaltar som ein gamal institusjon – så ein kan kjenne pulsen når ein dyttar fingertuppen mot ein gamal, kjølande vegg.

Margit Ims

Usigelig vakkert

Av Ulf Vege

Noe av det fineste jeg vet om er å gå i blåveisskogen en tidlig vårdag. Skogbunnen har så vidt ristet av seg vinterens isklo. Skogen anger mot meg av råtnende lauv. At forråtnelse kan lukte så godt! Lukten lover nytt liv. Helt siden jeg var liten gutt, tok familien oss unger med i blåveisskogen. Blåveisen vokser ikke over alt slik som hvitveisen. Vi visste om stedene i min barndoms skog, og vi vet om stedene i Midt-Telemark.

Noen steder, særlig i bynære strøk, måtte planten fredes. Folk ville jo ha den med hjem til hagen. Det er vel en av våre mange uvaner. ... Hos oss er den ikke truet. Til og med i en så skrinn og næringsfattig ås som Breisås står den her og der til fri nytelse.

De første knoppene er små og tett dekket med fine hår. Det er reine skinnkåpa. Jeg bli fylt av glede år etter år, men i år er gleden blandet med sorg over mørke omkring oss. Jeg går omkring i lyset og skjønnheten mens andre sitter fast i mørke og grusomheter.

Er mine vandringer en flukt? Her jeg går på jakt etter fargevarianter i alt det blå. For det finnes et vell av variasjoner innen arten *Anemone hepatica*. «Rødveis» har de fleste funnet, men det finnes også helt hvite. Skjønnheten gir seg mange utslag. Heldigvis. Vi opplever skjønnheten i naturen. Jeg ønsker meg mer skjønnhet mellom menneskene. «Krig er forakt for liv» synger vi. Forakt for liv er ødeleggende. Krig er noe av det verste som kan ramme oss. Disse vårdagene viser oss ondskapen og mørket. Vi må ikke bli beseiret av mørket og håpløsheten. Våre våpen er lys og håp. For kirka er dette først og fremst knyttet til personen Jesus.

Påsketankar

Menneske har alltid stilt seg spørsmålet: Kven styrer egentleg denne verda, og veit dei kva dei gjer? Er det me sjølv som sit med taumane, eller finst det ei større styring? Og om det finst ein allmechtig Gud, kvifor ser verda då ut som ho gjer?

Martin Luther har vorte knytt til ein treffande metafor då han sa at mennesket sjølv er som ein galen kusk, drive av si eiga synd og hjelpelaust ute av stand til å styra seg sjølv på rett veg. Hans poeng var tydeleg: Me er ikkje nøytrale aktørar i tilværet, men prega av ein vilje som har vendt seg bort frå Gud. Det er derfor me stadig køyrer oss fast i grøfter av egoisme, urettferd og destruktive val. Dostojevskij tok dette spørsmålet endå lenger. I Brødrene Karamasov stiller Ivan Karamasov eit urovekkjande spørsmål: Kva om det ikkje er mennesket som er den galne kusken, men Gud sjølv? Kva om verda ikkje berre er kaotisk fordi me menneske feilar, men fordi den som styrer, anten er likegyldig eller til og med forferdeleg? Når me ser uskuldige lida, krigar herjar og urett skjer, er det ikkje freistande å tenkja at verda ikkje er under ei god og rettferdig leiing, men snarare styrt av ei hand som verkar lunefull, fjern – kanskje til og med irrasjonell?

Påskeforteljinga gir eit forbløffande svar på denne eksistensielle uroa. I staden for å presentera Gud som ein fjern herskar som held seg utanfor menneskets smerte, viser evangelia oss ein Gud som sjølv vel å tre inn i lidinga i verda. Påska er forteljinga om ein Gud som ikkje held seg på trygg avstand frå det mørket som menneske opplever, men som lét seg audmjuka, korsfesta og skulda av verda. På eit menneskeleg plan verkar dette fullstendig uforståeleg. Ein Gud som døyr? Ein Messias som lét seg avretta av fiendane sine?

Paulus set ord på denne skandalen når han seier: «Han er til forarging (skandalon) for jødar og ein dårskap for folkeslaga.» (1. Kor 1,23). Korset er ein snublestein, ei forarging – eit paradoks som trassar all menneskeleg logikk. Korleis kan ein lidande og døydande Gud vera håpet i verda? Likevel er det nettopp i dette, i det djupaste mørket, at Gud opnar vegen til noko nytt.

Teologen Jürgen Moltmann beskriv den korsfesta Kristus som den einaste sanne trøysta for ei verd som lid. Ein Gud som aldri har smakt smerte, vil aldri kunna forstå menneskets lidning. Men den Gud me møter i påska, er ein Gud som har kjent nøda i verda på kroppen, ein Gud som ikkje berre ser lidinga utanfrå, men som ber henne inn i seg sjølv. Dette er kjernen i påskebodskapen i kristendommen: Vegen til forløyning går ikkje utanom lidinga, men gjennom henne. Dostojevskijs Ivan Karamasov ser på verda og fryktar at ho blir styrt av ei meningslaus kraft, at me alle sit hjelpelause i ei vogn der kusken er galen. Luther ser på mennesket og fryktar at me sjølv har mista grepet om taumane. Men påska gir oss eit anna svar: Kusken er ikkje galen! Han kjenner smerta i kvar dal, mørket i kvar natt, men han har også sett morgonlyset. Og han har ikkje berre sett det – han har gått gjennom død og mørke for å bringa det til oss.

Kapellan Per Inger Bergem Håland

Sarah Skruverud

Frivillig konfirmantleder

Da jeg var yngre var jeg alene i klassen som kristen. Da ble det for meg viktig, og ikke minst et høydepunkt, å dra på kristne festivaler og leirer. Å få være i et kristent felleskap, hjalp meg å kjenne på at jeg ikke var alene som kristen.

I dag brenner jeg for å gi neste generasjon muligheten til å delta i et kristent felleskap. Det å få vise at å være en del av noe som er større enn seg selv, er heilt topp!

Å være med som frivillig sammen med konfirmantene dette året er utrolig gøy, og muligens så gleder jeg meg like mye som dem til å dra på leir!

Takk til Sarah som stiller opp for konfirmantene.- Hilsen Axel og Per Inge

Minne frå tida i Bø

Tida går fort. Den sanninga går meir og meir opp for meg. Nå skal 150-årsminnet for Bø kyrkje feirast, men eg minnest godt feiringa for 25 år sidan. Den dagen står faktisk for meg som eit av dei finaste minne frå Bø. Ikkje minst fordi dagen var ein så utruleg varm og fin vårdag, så folk samlast til frukost i det fri og slo seg ned i utkanten av kyrkjegarden med matkorgene sine. Etter ei stund var det vigsling av ein ny del på kyrkjegarden. Sola skein og fuglane song medan det skjedde, så eg vart minna om at livet ikkje endar på kyrkjegarden, men at vi har noko mykje, mykje betre å sjå fram til. - Så var det gudsteneste i kyrkja og etterpå samling i Gullbring med mykje folk, middag, is og kransekake.

Bø kyrkje ligg så høgt og fritt med utsikt mot Lifjell og omkransa av ein fin og velstelt kyrkjegard. Og eg har mange gode og gilde minne frå samlingar i Bø kyrkje. Særleg tenkjer eg attende på påskefeiringa. Den tok gjerne til med familiegudsteneste palmesøndag der Jesus vart feira som konge, og sidan fylgde vi Jesus steg for steg til nattverdmåltidet skjærtorsdag, kors og lidning langfredag og så jubelen over hans oppstode påskedag. Og eg minnest så flott det var å gå ut på kyrkjegarden påskenatt med tente lys og syngje «Deg være ære, Herre over dødens makt.» - Og eg sette også stor pris på at ein del av den gamle altertavla med bilde av det gripande møte mellom Maria Magdalena og den oppstadne Jesus, fekk ein plass i kyrkja.

Då Aase og eg kom til Bø i 1994, hadde eg kontoret mitt i prestegarden. Dit kom dei andre kyrkjeleg tilsette ei gong i veka til stabsmøte. Men då den dynamiske Håvard Russnes vart tilsett som kyrkjeverje i full stilling, gjekk det ikkje lang tid før dei tilsette vart samla i eit felles kyrkjekontor

i Sparebankbygget midt i sentrum. Og då vart arbeidssituasjonen ein annan, og vi fekk eit veldig godt og triveleg fellesskap. Eit døme på det var gåva eg fekk frå staben på 60-årsdagen min. Det var ein tur på ein stor motorsykkel saman med kona mi. - Og dei andre i staben vart med, så vi drog av garde på fire motorsyklar til overnatting på ei hytte i Hemsedal.

Bø var ein stad med mange ressurssterke og engasjerte menneske, og ikkje minst hjelpsame menneske. Det kom tydeleg fram i samband med den unge iranske guten som sat i kyrkjeasyl på Bedehuset gjennom lang tid. Mange stilte trufast opp og hjelpte til på ein imponerande måte. Og i det heile tenkjer eg attende på godt samarbeid med skular, Sjukeheimen og Soar.

Vi har gode minne frå Bø, både Aase og eg, og det er triveleg å vitje Bø når det høver. Og ikkje minst gler det meg å ta ein tur opp til den gamle prestegarden og sjå kor fint det har blitt både inne og ute. - Så helsar eg vener og kjente i Bø og ønskjer lukke til med jubileet!

Sigurd Roiseland

BEVARINGSPROGRAMMET

Kirkene våre har betydd mye for generasjoner av nordmenn gjennom tidene. Kirkene var og er et viktig ankerfeste for hele lokalsamfunnet. De er et sted for å dele glede, sorg, hverdag og fest.

Tekst: Angelika Faber Karsrud

Foto: Signe Vreim Østveit

De er kontinuerlig i bruk til gudstjenester, dåp, vigslar, konfirmasjoner og gravferd. De er ofte det naturlige samlingspunktet ved kriser, og som kulturlokale er kirkene svært ettertraktet. De er symbolet for den inkluderende levende folkekirken, selv om kirke og stat formelt skilte lag i 2017.

Etter innføring av kristendommen og kristenretten på Mostertinget i 1024 startet det en storartet kirkebygging i hele landet. I løp av 1100- og 1200-tallet ble det reist om lag 1500 kirker. Veldig ofte ble det i første omgang bygd mindre kirker i treverk før de senere ble erstattet med steinkirker på samme sted. Bø gamle kyrkje er et av få tilfeller hvor man har funnet rester etter den gamle stolpekirken. Arkeologiske utgravninger på 1980-tallet avdekket nærmere kunnskap om måten de etter hvert erstattet den gamle trekirken med den nye steinkirken i flere byggetrinn. Gamlekyrkja ble heldigvis ikke revet da kirkeloven fra 1851 trådte i kraft, hvor kravet var at kirkene skulle romme 3/10 deler av befolkningen. Dermed ruver begge kirkene den dag i dag på Bøhaugen, som et komplett stykke nasjonal kirkehistorie på samme sted. Gamlekyrkja, med sin originale utsmykning, ble heller aldri oppvarmet eller

lyssatt, og gir oss en autentisk opplevelse av fortiden. Men ikke nok med det. Av i alt 159 gjenværende middelalderkirker i stein er det hele tre av de nevnte kirkene som står i vår kommune! Nes kyrkje med sin gravhaug er tett på vikinghistorien fra førkristen tid. Kalkmaleriene (trolig fra ca. 1250) er eksepsjonelle i Norden ved at hele koret er bevart, et kor som er bygd med både korbue og apsisbue. Og Sauherad kirke byr på mystikk med demonveggen og en ennå uavklart datering.

I 2024 ble Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg lansert. Bevaringsstrategien markerer starten på et nasjonalt løft for å ta vare på vår felles kulturarv. Midlene kommer opprinnelig fra Opplysningsvesenets fond, som i 2017 ble delt mellom kirken og staten, hvor staten har forpliktet seg å tilbakeføre sin del av verdien til istandsetting av våre kulturhistorisk verdifulle kirkebygg. Fondet er på om lag 10 milliarder norske kroner og i løp av de kommende 20 – 30 årene skal det deles ut opp til 500 millioner kroner årlig. For at det skal lykkes med et langtidsperspektiv for kommende generasjoner, har strategien en bred tilnærming og den ble innrettet med fire innsatsområder:

Bø gamle kyrkje

1. Bevaring – istandsetting, sikring og konservering
2. Kunnskap og kompetanse
3. Opplevelse og formidling
4. Engasjement og deltakelse

Tanken er at pengene skal kunne virke lenge, også etter at de er brukt opp. Da anses det som viktig at det bygges opp et fagfelt med relevant kompetanse i alle ledd, samt interesse, engasjement og ikke minst eierskapsfølelse blant befolkningen.

Som en av de første kirkene har Sauherad kirke fått tildeling til et overordnet forprosjekt. Sauherad kirke skal gjennomgå en grundig kartlegging av behov for rehabilitering. Kirken er den siste av våre tre middelalderkirker som mangler automatisk slokkeanlegg. Og både yttervegger og tak må ordnes. Forprosjektet innebærer

at det skal gjøres tilstandsvurderinger med tekniske målinger og prøver. Men det skal samtidig samles kunnskap om istandsetting, sikring og konservering av middelalderkirker generelt og Sauherad kirke spesielt, og denne kunnskapen skal gjøres tilgjengelig. Vi har lagt opp til seminarer om takkonstruksjon og murverk hvor vi kommer til å dele erfaringer med kollegaer i prostiet og andre «fagnerder».

Dermed er innsatsområde en og to dekket. Men tildelingen skal også ta med seg innsatsområde tre som omhandler opplevelse og formidling. Vi har søkt om å styrke formidling av våre kirkeskatter til publikum gjennom både kirkesafari og egen konsertserie. Det skal legges opp til en sykkelrute fra Sauherad via Nes til Bøhaugen. Turen vil gå gjennom

Nes kyrkje

Sauberad kirke

Midt-Telemarks vakre naturlandskap hvor kirkenes unike historiefortelling vil bli gjort tilgjengelig digitalt. Videre skal det bli mer musikk i kirkene med en egen konsertserie.

Fra Riksantikvarens tildelingsbrev:

Begrunnelse for tildeling

Sauberad kirke fra 1100/1200-tallet er en fredet kirke, og inngår i bevaringsprogrammet for middelalderkirker.

Det overordnede forprosjektet innebærer tilstandsvurdering med involvering av innsatsområde 2 og innsatsområde 3 med utarbeidelse av kirkesafari-prosjekt og konsertserie med historiefremføring om kirkebygg. Forprosjektet

innebærer en overordnet kartlegging av kirken og faller derfor innenfor forskriften.

Programsekretariatet vurderer at utførelsen av et overordnet forprosjekt er viktig for å sikre bevaring og vedlikehold av Sauberad kirke. Videre legges det opp til kunnskapsdeling i to seminarer og formidling av kirkelig kulturarv. Dette ser programsekretariatet på som svært positive tiltak. Forprosjektet vil på lang sikt bidra til istandsetting av kirken i tråd med formålet av forskriften. Programsekretariatet vurderer at dette er et godt tiltak som bør prioriteres for tilskudd.

Dette blir startskuddet til forhåpentligvis flere hovedprosjekter i alle våre kirker. Frem

til 2030 er det middelalderkirker i stein som prioriteres, det vil si at det er et vindu på fem år hvor nasjonale tildelinger blir lettere å få til våre kirker. Forprosjektene er fullfinansierte via bevaringsprogrammet, mens når det kommer til hovedprosjektene har kommunen et finansieringsansvar på opptil 50% av kostnaden. Nå er Midt-Telemark en rik kommune på mange hold. I alle fall er vi rike når det gjelder middelalderkirker, stå-på vilje, gode epler og dugnadsånd – og så er vi fattige på penger. Men - for vår kommune kan det slå inn forskjellige typer rabattordninger som gir håp på toppen

av at bønnene våre skal bli hørt: Vi er få innbyggere per kirke, vi har mange kirker som er omfattet av bevaringsprogrammet, og for kommuner på ROBEK-lista kan det være rom for å ta med ikke-økonomisk egeninnsats i kostnadsberegningen. Hvor det er vilje er det en vei og veien blir til mens vi går. Bli med på reisen fra nåtid til fortid til fremtid!

Andrii Pinchuk

Gjesten i dag er Andrii Pinchuk, en ortodoks prest fra Ukraina som bor i Bø sammen med sin store familie. Andrii ble født i Kyiv, Ukrainas hovedstad, og vokste opp i byen Dnipro – en stor industriby øst i Ukraina.

Tekst: Marita Svalbjørg

Hva drev du med i Ukraina?

Jeg liker å jobbe. Derfor prøvde jeg alltid å engasjere meg i saker som jeg mente var nyttige for Kirken og det ukrainske samfunnet. For det første, tjente jeg som prest i en liten ortodoks landsbykirke i 21 år. Det var en utfordrende oppgave. Regionen vår hadde lidd mye under det kommunistiske regimet – kirkene var ødelagt, og folk hadde glemt vårt folks kristne tradisjoner. Så i alle disse årene prøvde jeg å samle mennesker i et aktivt religiøst fellesskap. Vi hadde interessante, interaktive gudstjenester, og mange prosjekter ble organisert for barn og ungdom i kommunen. Etter hvert ble vår lille kirke et senter for aktivitet for både barn og voksne.

Fortell litt om familien din!

Vi er en stor familie. Jeg og kona mi har tre biologiske barn. Siden 2004 har vi tatt vare på til sammen 16 fosterbarn. I tillegg har vi fem barnebarn. Her i Bø bor vi sammen med fem fosterbarn og to biologiske barn. De andre barna har blitt voksne og bor i forskjellige land: en sønn i Polen, en datter i Italia, en sønn

med kone og tre barn i Sør-Norge. De andre barna bor i Ukraina. En av våre sønner og vår svigersønn er for tiden i den ukrainske hæren. Hver dag ber vi for dem, for at de skal komme trygt hjem igjen.

Hva annet var du engasjert i Ukraina?

I mange år var jeg aktiv i humanitært arbeid. Sammen med venner opprettet vi i 2009 en veldedig stiftelse som hjalp foreldreløse barn, fattige familier og fosterfamilier. Vi åpnet et veldedig sykehus for rehabilitering av barn med nevrologiske sykdommer. I tillegg utviklet vi sykehusklovn-ordningen, støttet reformen for nedleggelse av barnehjem og fremmet økningen av fosterfamilier. Under krigen jobbet vi med evakuering av sivilbefolkningen fra frontlinjeområdene, drev to store tilfluktssteder for flyktninger og distribuerte hundrevis av tonn mat og nødhjelp til folk i frontlinjeområdene i Ukraina. Vi organiserte også en hjelpeaksjon etter sprengningen av Kakhovka-demningen og oversvømmelsen av deler av Kherson-regionen. Totalt jobber mer enn 100 ansatte nå i vår

stiftelse, og dette arbeidet ble min viktigste misjon under Russlands fullskala krig mot Ukraina. Forresten, vårt prosjekt med sykehusklovnene ble også støttet av vanlige folk fra Norge. Og da vi ble bosatt i Bø, ble jeg overrasket over å finne ut at det her i byen bor en person som i mange år hadde støttet dette prosjektet i Ukraina med sine donasjoner.

Hva gjør du i Norge?

For det første lærer jeg norsk. Jeg liker språket veldig godt og prøver å lære det så raskt som mulig. For det andre samles vi ukrainere én gang annenhver uke i St. Thomas-kapellet i den lutherske Bø kirken for felles bønn. Våre gudstjenester holdes på ukrainsk og delvis på norsk. Etter gudstjenesten samles vi over kaffe og te for å snakke om evangeliet og om hva det vil si å være en kristen i vår tid. På forespørsel fra ukrainere besøker jeg også andre kommuner for å holde guds-

tjenester. Jeg tror jeg allerede har besøkt ti kommuner i Telemark og Vestland. Disse reisene i Norge inspirerer meg veldig. Jeg har blitt forelsket i landet – i fjellene, fjordene og menneskene. I tillegg er jeg for tiden i praksis i Bø kirke. Det gir meg stor glede: mye kommunikasjon, møter med nye mennesker og kreative oppgaver. Alt dette hjelper meg med å raskt lære norsk språk og kultur.

Hva betyr Norge for deg?

Norge har blitt et andre hjem for vår familie og mange andre ukrainske familier. Vi er takknemlige overfor nordmenn for at vi kan oppdra og undervise våre barn uten bombing og bomberom. Norge har gitt oss omsorg, sikkerhet og en fantastisk verden rundt oss. Og jeg, som mange av mine landsmenn, er veldig takknemlig for det gode norske folket. Akkurat slik ber vi i hver ukrainsk liturgi.

Veien til Gud

Hvordan fant du veien til Gud?

– Det var en utrolig historie. En gang gikk jeg en tur med bestemoren min. Hun likte å fortelle forskjellige lærerike historier underveis. En dag begynte hun å snakke om Gud. Jeg var åtte år gammel da, og jeg elsket Lenin av hele mitt hjerte. På skolen hadde de lært oss at Gud ikke eksisterer.

– Men Gud finnes ikke, bestemor! – sa jeg stolt til henne.

Så snart ordene forlot leppene mine, kjente jeg hvordan mørket omsluttet hjertet mitt. Det var som om alt rundt meg sank ned i et rike av mørke. Jeg, en liten gutt, følte meg plutselig kald, ensom og urolig.

Fire år gikk. Jeg fylte tolv. Jeg var et sykkelig barn og tilbrakte mye tid på sykehuset. Sykehuset lå forresten bare hundre meter fra stedet der jeg en gang hadde sagt til bestemoren min at “Gud ikke

finnes.” På hver avdeling var det et lekerom hvor vi snakket sammen, lekte og så på TV. En kveld viste de en film. Midt i filmen begynte en av hovedpersonene å lese en utrolig tekst med en myk, inderlig stemme. Mens hun leste, brant hjertet mitt. Det smeltet. Jeg forsto ikke hva som skjedde. Ordene trengte dypt inn i sjelen min og fylte den med en uvanlig blanding av følelser: lykke, fred, stillhet og ro. Mange år senere fant jeg ut at det var det femte kapittelet i Matteusevangeliet.

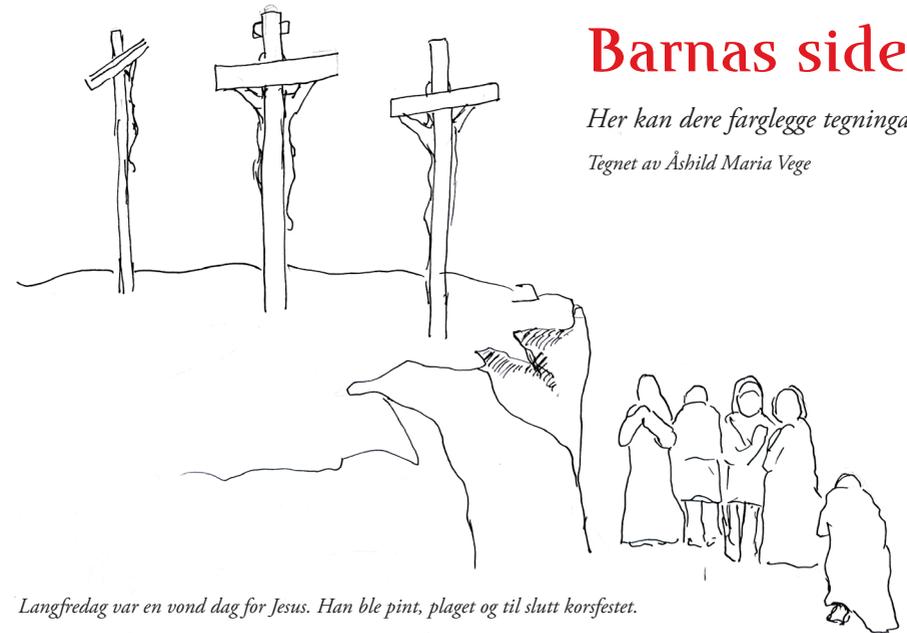
– Så det var da du ble troende?

– Ja. Herren fører hver enkelt til seg på sin egen vei. Det finnes ikke to like veier, like lite som det finnes to identiske mennesker. Vi er alle forskjellige, og våre veier er forskjellige. Den største nåden i livet mitt er at jeg har fått oppleve underet av en vei. Min vei til Gud og til hans Kirke. Men denne veien er smal og tornete, og den går stadig oppover. Derfor kan man ikke stoppe opp – ikke for noe i verden.

Barnas side

Her kan dere farglegge tegningane.

Tegnet av Åshild Maria Vege

Langfredag var en vond dag for Jesus. Han ble pint, plaget og til slutt korsfestet.

Påskemorgen ble han levende igjen for aldri mer å dø. Det forstår ikke vi mennesker. Det må vi bare tro. Nå er det kanskje bare to ting som gjør Jesus vondt. Det er når han ser hvor mye vondt vi mennesker gjør mot hverandre og når vi ikke vil tro på ham.

Slekters gang frå november 2024

Døipt

19.01.2025
Åsne Elise Bakaas

19.01.2025
Einar Homlebæk Tveito

26.01.2025
Mari Roheim Kaasa

02.03.2025
Mathilde Myrene Bøen

02.03.2025
Hedvig Brennekaas

09.02.2025
Hedda Siem Christenson

09.02.2025
Nora Linn Hynne

09.02.2025
Agnes Neslein

24.11.2024
Julie og Amalie Hellenes
Gjersund

Slekters gang frå november 2024

Døipt

25.12.2024
Mateo Simonelis

«Lær oss å telja våre dagar så
vi kan få visdom i hjartet!»

Salme 90.12

Gravlagde/Bisetting

- 19.11. Knut Strandås
- 20.11. Gudrun Marie Langemyr
- 26.11. Agnes Buen Garnås
- 02.12. Kirsten Bruserud
- 04.12. Runar Hellekås
- 12.12. Helge Rønningsland
- 16.12. Gudrun Haugerud
- 18.12. Brynjulv Hølje Lurås
- 20.01. Reidun Broman
- 08.01. Gunhild Aarmodt
- 16.01. Tone Skogen
- 23.01. Anders Konrad
Dyrkorn Hansen
- 06.02. Birger Smedstad
- 13.02. Gunhild Sønstebø
- 26.02. Mari Anne Langemyr
- 05.03. Halvard Soterud

Påskegave til Bø kyrkjeblad!

Vi du gje ei gåve til arbeidet med å
gje ut Bø kyrkjeblad som kjem ut fire
gonger i året ?

Vi er svært takksame for den gáva du
vil gje!

Kontonummer: 2801.53.52096, merk
med «Påskegave til kyrkjebladet».
Vippsnummer: 116673
Bø sokn – Gåve til Bø kyrkjeblad

Beste helsing redaksjonen

Åpningstider: 10-18 (16)
Tlf: 35 06 03 50

HAUGESTØL VVS AIS
3800 BØ – Tlf. 35 06 06 50

Tlf. 35 06 06 50
Vakttlf. 480 01 222
E-post: post@haugestolvvs.no

**VELKOMMEN
TIL OSS!**

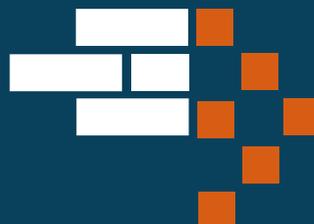
Bertelsen Nyhuus Optikk
bertelsennyhuusoptikk

Grundige synsundersøkelser,
god fagkunnskap, oppdatert
utstyr, topp service,
kjente merkevarer og
konkurransedyktige priser

Åpent mandag - fredag 10-16
lørdag 10-14

Bøgata 61, 3800 Bø tlf. 4839 4681
post@bnoptikk.no www.bnoptikk.no

MURMESTER
ESPEDALEN
MEIR ENN MUR

Tlf. 35 06 03 30
www.murmesterespedalen.no

**MARTHE VALE WANG - LOGOPED MNLL
M/MØNSTERAVTALE HELFO**

JEG TILBYR OPPFØLGING HJEMME HOS KLIENT, PÅ INSTITUSJON, PÅ ARBEIDSPASS, PÅ SKOLE OG I BARNEHAGE, I MIDT-TELEMARK OG OMEGN.

ARBEIDSSOMRÅDER: PARKINSON, AFASI, STEMMEVANSKER, SPRÅK- OG UTTALEVANSKER, TALEFLYTVANSKER, OG UTREDNING AV DYSLEKSI AV BARN OG VOKSNE.

TA KONTAKT VED SPØRSMÅL ELLER ØNSKE OM TIMEBESTILLING.

KONTAKTINFORMASJON:
MARTHE VALE WANG
+47 986 18 919
LOGOPEDWANG@GMAIL.COM

FARGERIKE

Bø Maling a/s

Butikk: 35 95 13 50 E-post: post@bomaling.no
Håndverk: 95 88 05 26 E-post: john@bomaling.no

VI UTFØRER ALT INNEN
NYBYGG, PÅBYGG OG
RESTAURERING

**MIDT-TELEMARK
BYGG AS**

mtbygg.no
Folkestadvegen 166, 3802 Bø

Sjekk Punkt
BILVERKSTED

BØ AUTO

Verksted
EU-kontroll
Bilutstyr

BILUTLEIE

 35 95 02 75

KIWI'S PRISLØFTE

VI GIR OSS ALDRI PÅ PRIS!

KIWI mini
pris

KIWI Bø **7-23**

ÅPNINGSTIDER: MAN-LØR

SYSTEMBLOKK

Tlf. 35 06 00 00
www.systemblokk.no

Velkommen til gudsteneste!

DATO	TID	STAD	DAG	TEKST
23. mars	11:00	Bø kyrkje	Maria bodskapsdag, Søndagsskule	Luk 1,39-45
23. mars	17:00	Tomaskapellet	Tru og lys-gudsteneste	
30. mars	11:00	Bø kyrkje	3. søndag i fastetida	Luk 22,28-34
6. april	11:00	Bø kyrkje	4. søndag i fastetida	Joh 6,24-36
13. april	11:00	Bø kyrkje	Palmesøndag. Familiegudsteneste. Alle barnekora	Joh 12,1-13
17. april	11:30	Bø sjukeheim	Skjærtorsdag. Nattverd	Joh 13,1-17
17. april	18:00	Bø kyrkje	Skjærtorsdag	Joh 13,1-17
18. april	11:00	Bø kyrkje	Langfredag	Luk 22,39-23,46
20. april	11:00	Bø kyrkje	Påskedag	Joh 20,1-10
21. april	11:00	Jøn nbu fjellkyrkje	Andre påskedag. Bønnevandring	Joh 20,11-18
27. april	11:00	Bø kyrkje	Gullkonfirmantar	Joh 20,24-31
4. mai	11:00	Bø kyrkje	Søndagsskule	Mark 6,30-44
11. mai	12:00	Jøn nbu fjellkyrkje	Dåp	Joh 14,1-11
11. mai	16:00	Bø kyrkje	Familiekonsert. Startskot 150-årsjubileum. Appell	
17. mai	11:15	Bø kyrkje	17. mai-gudsteneste	Luk 17,11-19
25. mai	11:00	Bø kyrkje	Jubileum for Bø kyrkje, 150 år. Kyrkjekoret deltek.	Matt 6,7-13
29. mai	15:00	Bø gamle kyrkje	Pilgrimsgudstenester. Kristi himmelfartsdag	Joh 17,1-5
1. juni	11:00	Bø kyrkje	Søndag før pinse	Joh 16,12-15
5. juni	16:30	Bø kyrkje	Torsdag. Utdeling av songboksen til 2-åringane. Musikk-gudsteneste	Joh 16,12-15
8. juni	11:00	Bø kyrkje	Pinsedag	Joh 14,23-29
15. juni	11:00	Bø kyrkje	Treenightessøndag	Luk 24,45-48
22. juni	11:00	Bø kyrkje	Sommartid. Felles med Sauherad og Nes	Joh 3,1-13

Bø kyrkjekontor, Kyrkjevegen 78, 3800 Bø
Telefon: 35 06 10 40 • E-post: post@bokyrkje.no
Bø kyrkje og Bø gamle kyrkje,
Kyrkjevegen 63, 3800 Bø

FYLG OSS PÅ bokyrkje.no // Bø kyrkjelyd

Redaksjonen:
Ulf Vege, Axel J. Bugge,
Bjørn Seljebotn, Marita
Svalbjørg
Trykk og design:
Superlativ Media AS
Opplag: 3300 eks.